

N

NAAB INGBERT OFM Cap, imiona chrzestne Karl Borromäus, ur. 5 XI 1885 w Dahn (Nadrenia-Palatynat), zm. 28 III 1935 w Strasburgu, teolog, pedagog i publicysta.

W 1906 wstąpił do nowicjatu bawarskiej prowincji zak. w Laufen; po studiach w Eichstätt przyjął 1910 święcenia kapł.; pracował w duszpasterstwie w Laufen, Altötting (złożył 2 osobiste śluby troski o studentów i interesy Kościoła), Sankt Ingbert (m.in. duszpasterz studiującej i pracującej młodzieży w Saarze), Eichstätt (1916-21 lektor teologii i magister alumnatu; 1926-33 lektor teologii i rektor), Ratyzbonie (od 1921 dyr. erygowanego zak. seminarium duch.) i Pasawie (od 1923 gwardian) oraz jako definitor i kustosz gen.; był założycielem i red. naczelnym czasopism młodzieżowych: „Das grosse Zeichen”. Verbandsblatt der Marianischen Studentenkongregation Bayerns (od 1922), „Der Meeresstern”. Religionspraktische Monatsschrift für die gebildete Männerwelt (od 1924), „Der Weg”. Katholische Studentenblätter (od 1924), „Frohe Fahrt”. Monatsschrift für die mittleren und unteren Klassen der höheren Lehranstalten (od 1925), „Das neue Leben”. Monatsschrift für studierende Mädchen (od 1928).

N. odznaczał się głęboką pobożnością maryjną; był wieloletnim prezesem Marianische Studenten-Kongregation; 1928 zorganizował spotkanie w Fuldzie, w którym wzięło udział ponad 5000 uczestników z Niemiec i Śląska; skupiał wokół siebie także protest. młodzież.

Od 1923 N. ostrzegał (zwł. po lekturze *Mein Kampf* A. Hitlera) przed narastającą propagandą rasistowską i narodowo-socjalistyczną (→ narodowy socjalizm); w monachijskim tygodniku „Der gerade Weg”. Deutsche Zeitung für Wahrheit und Recht 1932-33 występował z C.A.F. Gerlichem (aresztowanym i zamordowanym podczas tzw. nocy długich noży 1934 w Dachau) przeciwko szerzącym się tendencjom liberalistycznym, nacjonalistycznym i socjalist., co doprowadziło do zamknięcia pisma przez nazistów; 1931 opublikował w czasopiśmie dla młodzieży „Der Weg” artykuł *Ist Hitler ein Christ?* (Mn 1931; wyd. jako broszura polem.), a 1932 po wyborach list otwarty *Herr Hitler, wer hat Sie gewählt?* (ok. 20 mln egz., przedrukowywany w czasopismach niem.); 1933 za wrogi stosunek do nazizmu został zmuszony do opuszczenia kraju; 1934 przekazał z wygnania Konferencji Biskupów Niem. memoriał pt. *Der Kampf Hitlers gegen die katholische Kirche*; schronił się w Szwajcarii, a nast. w Alzacji, nadal prowadził działalność duszpast. i przygotowywał wykłady z teologii pastoralnej (zak. lektor teologii w Königshofen k. Strasburga); 1953 jego szczątki zostały przeniesione do Eichstätt i złożone na cmentarzu przy klasztorze Kapucynów.

N. jest autorem licznych broszur poświęconych gł. problematyce młodzieżowej, pedagog. i polit. z perspektywy Kościoła kat.; należą do nich (wydane w Mönchengladbach) *Cha-*

rakterbildung (1913), *Die Jünglingskongregation* (1914), *Praktisches Christentum* (1914), *Der Gymnasiast. Freundesworte an einen Studenten* (1915), *Glaubenswehr* (1917), *Der Kampf um den katholischen Lehrer* (Mn 1929), *Die Brüder Kommunisten* (Mn 1930), *Die katholische Beicht* (Mn 1933, 1946²); swemu życiowemu mistrzowi poświęcił biografię *P. Viktrizius Weiss, O.M.C. Dr. theol., Exprovinzial der bayerischen Kapuzinerprovinz* (Mn 1930); publikacje N. związane z III Rzeszą wydał J. Steiner (*Prophetien wider das Dritte Reich. Aus den Schriften des Dr. Fritz Gerlich und des Paters Ingbert N. O.F.M.Cap.*, Mn 1946).

M. Neumayr, *Pater Ingbert N. Seher, Kämpfer, Beter*, Mn 1947; E. von Aretin, *Fritz Michael Gerlich. Prophet und Märtyrer. Sein Kraftquell*, Mn 1949, 1983² (passim); LexCap 817-818; L. Meier, *Erinnerungen an P. Ingbert N. OFM Cap.*, WiWei 16(1953) 223-227; L. Witt, *Pater Ingbert N. (1885-1935)*, Mn 1953; M. Neumayr, LThK VII (1962²) 753; H. Witetschek, *Pater Ingbert N. O.F.M. Cap. (1885-1935). Ein Prophet wider den Zeitgeist*, Mn 1985 (bibliogr.); Schaubert-Schindler 125; K. Wührer, ML IV 575; E. Naab, BBKL VI 421-422; K. Grüner, *Vor 70 Jahren starb P. Ingbert N.*, Klerusblatt 85(2005) 103.

Stanisław Józef Koza

NAAMAN (hebr.), wódz armii → Ben-Hadada II, uzdrowiony przez proroka → Elizeusza (2 Krl 5,1-27).

N. dowodził wojskami syr., „przez niego Pan spowodował ocalenie Aramejczyków” (2 Krl 5,1); dotknięty chorobą skóry (hebr. *mecora* – trąd lub rodzaj łuszczycy), udał się do ziemi Izraela z orszakiem, wioząc liczne dary oraz list polecający od króla syr.; został uzdrowiony przez → Elizeusza, który przez posłańca polecił mu zanurzyć się 7-krotnie w Jordanie w celu oczyszczenia; uzdrowiony N. uwierzył w Boga Jedyneho, Boga Izraela; zabrał na 2 mułach ziemię izr., by w Damaszku oddawać na niej cześć wyłącznie Jahwe (mimo że do jego obowiązków należało towarzyszyć królowi Aramu podczas obrzędów kultowych w świątyni Rimmona, boga burzy).

Historię N. trudno zweryfikować historycznie; wydarzenia te musiały mieć miejsce po śmierci → Achaba, a przed wizytą Elizeusza w Damaszku (2 Krl 8,7-15 – przed 841 prz.Chr.); koresponduje ona z sytuacją polit. panującą na obszarze Syropalestyny w poł. IX w. prz.Chr.; o współpracy Aramu i Izraela świadczy wspólny udział ich wojsk 853 w bitwie przeciwko Asyrii pod Karkar (ANET 278-279); królowie tych państw podejmowali też razem 734 prz.Chr. działania przeciwko Judzie (2 Krl 16,5-9; Iz 7,1).

Opowiadanie o N. określa się jako legendę prorocką o przemyślanej konstrukcji; składa się ona z 3 części koncentrujących się na poszczególnych bohaterach (5,1-14.15-19.20-27), stanowiąc zamkniętą historię, która pokazuje, iż przemiana wodza syr. miała charakter duchowy, a jej owocem było wyznaczenie wiary w Jahwe; w przeciwieństwie do Gehaziego (5,20-27) N. ukazany jest jako sprawiedliwy prozelita, a Elizeusz –